

Μέρος Β΄

**«Επιστρέφουμε
στους κήπους που τώρα είναι αμμουδιές»**

*Πρόδρομος Μάρκογλου
«Η Ναυσικά των κήπων»*

V.

Προβλήματα πρακτικής αριθμητικής

«ΖΗΤΩ Ο ΝΕΟΣ ΑΙΩΝΑΣ», τα γράμματα κυλούσαν αργά στο μάτριξ της αίθουσας συνεδρίων του πολυτελούς ξενοδοχείου, ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της «ANEMH ΑΕ» ανακοίνωνε με κάθε επισημότητα τη στρατηγική της εταιρείας στη χαρραγή της νέας χιλιετίας και η σταθερά ανοδική καμπύλη που συμβόλιζε τα προ φόρων κέρδη της, εναλλασσόταν στην οθόνη με εικόνες του εορτασμού του μιλένιουμ απ' όλο τον κόσμο.

- Έχω την τιμή να σας ανακοινώσω και επίσημα την ανάληψη από την εταιρεία μας του μεγάλου έργου που θα αναμορφώσει την πρωτεύουσα. Υπεύθυνος του έργου και εργοταξιάρχης ορίστηκε ένας νέος μηχανικός, με αξιόλογες σπουδές και πολλές ιδέες. Ο κύριος Νίκος Σιαμάντης.

Στη πρώτη σειρά ο Νίκος ξέσφισε τον κόμπο της μεταξωτής γραβάτας του και σκούπισε με το μανίκι τον κρύο ιδρώτα που έτρεχε στους κροτάφους του, το μανικετόκουμπο άφησε στο μέτωπο του μια χαρακιά, ούτε που την αισθάνθηκε, είχε εγκλωβιστεί πάλι στη σκηνή της διαδήλωσης, τα τελευταία χρόνια και σε ανύποπτο χρόνο, η εικόνα του μπάτσου να κλωτσά στο κεφάλι τον αιμόφυρτο Άφαντο τον επισκεπτόταν απρόσκλητα, τίναξε το κεφάλι του σαν να έδιωχνε κάποιο έντομο που τον παρενοχλούσε και συγκέντρωσε το βλέμμα του στην οθόνη, τα πυροτεχνήματα κρέμονταν σαν σταλακτίτες στον ουρανό.

Με τη φυγή της Ιρίνας έπεσε με τα μούτρα στη δουλειά, ζήτησε από την εταιρεία να τον απαλλάξει από τις μελέτες και να τον τοποθετήσει σε εργοτάξια, από τότε κυνηγούσε τα πιο δύσκολα έργα, στο σπίτι επέστρεφε αργά το βράδυ μετά από μερικά ποτά σε κάποιο άγνωστο μπαράκι, κάθε φορά και διαφορετικό, δεν είχε όρεξη ούτε για φιλίες, ούτε για συζητήσεις, με τους γονείς του οι κουβέντες μετρημένες, οι απαραίτητες, για ακορντεόν ούτε λόγος, το τύλιξε σ' ένα σεντόνι και το παράχωσε, όπως και αυτά που είχαν συμβεί εκείνο το απόγευμα, δεν άνοιξε ποτέ το θέμα, δεν έψαξε για ελαφρυντικά, θα της το λεγε μια από τις επόμενες μέρες, δεν είχε περάσει ποτέ από το μυαλό του να της το κρύψει, περίμενε να περάσει η επέτειος για να της το πει, ήταν θέμα ημερών, μα δεν το χρησιμοποίησε ως επιχείρημα για να αποδείξει την αθωότητά του, φτηνές δικαιολογίες, θα έφευτε κι άλλο στα μάτια της, δεν μετάνιωσε ποτέ για αυτό.

«Με αίμα βάφτηκαν οι εορταστικές εκδηλώσεις για την υποδοχή του νέου αιώνα. Η επίθεση της γυναίκας καμικάζι έγινε στην εξέδρα των επισήμων, ακριβώς τη στιγμή της αλλαγής του χρόνου. Δεκάδες νεκροί και τραυματίες μεταξύ των ποίων...»

Η Ιρίνα κοίταξε με τρόμο τον Αϊντίν και έστειλε τη Γετέρ στο δωμάτιό της, η εκφωνήτρια του έκτακτου δελτίου περιέγραφε λεπτομερώς τις προσπάθειες των σωστικών συνεργείων ανάμεσα στα διαμελισμένα πτώματα, παντού πανικός, οι φλόγες υψώνονταν ακόμα σαν πύρινες γλώσσες, στην πλάτη της κεντρικής εξέδρας το «ΖΗΤΩ Ο ΝΕΟΣ ΑΙΩΝΑΣ» είχε γίνει στάχτη μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα..

Η μόνη που μπόρεσε να αρθρώσει λέξη ήταν η Ιρίνα.

- Ανθρώπινες βόμβες! Ποτέ δεν θα μπορέσω να καταλάβω. Μου φαίνεται αδιανόητο.

Πολλά δεν καταλάβαινε από την πρώτη στιγμή που πάτησε το πόδι της στην καινούρια της χώρα, δεν είχε συνηθίσει να της παίρνουν τη σειρά, ούτε να ξημεροβραδιάζεται στις δημόσιες υπηρεσίες, έπρεπε παντού να χώνεται, αλλού να σπρώχνει κι αλλού να παρακαλά, στην καινούργια πόλη της οι γυάλινοι ουρανοξύστες σκέπαζαν με τη σκιά τους τις παράγκες με τις τσίγκινες στέγες που φύτρωναν δίπλα τους σαν μανιτάρια, αρκετοί κάτοικοι τους δεν είχαν αντικρίσει ακόμα τη θάλασσα που διέσχιζε την πόλη σαν ποτάμι, αυτός ο λαός ήταν ένα μείγμα στωικότητας, πονηριάς και απέραντης καλοσύνης.

Κι αυτή την πόλη όσο την μίσησε τον πρώτο καιρό, τόσο την ερωτεύτηκε αργότερα, κι ας έφτυναν ακόμα οι κάτοικοι της κατάχαμα, πότε πέρασαν τα χρόνια, η Γετέρ έκλεινε τα δέκα και η ζωή κυλούσε αθόρυβη, αυτή στο μουσικό σχολείο να παλεύει με τις νότες της κι ο Αϊντίν με τα τούβλα στην οικοδομή.

Το ακριανό τούβλο ξέφευγε από το νήμα, ο Αϊντίν προσπάθησε να το ευθυγραμμίσει πελεκώντας το νευρικά με το μυστήρι του, μα δεν του κανε τη χάρη, χωρίστηκε στα δύο αφήνοντας το νήμα ακάλυπτο, ο Αϊντίν πέταξε μια βρισιά και έφτυσε κάτω μουρμουρίζοντας.

- Τι έγινε, έχουμε νεύρα σήμερα, τον πρόγκηξε ο γεροαμπτουλάχ, ο πιο παλιός μάστορας του συνεργείου.

- Τι να κάνουμε μάστορα, δεν βλέπεις τι γίνεται γύρω μας, πάλι τα ίδια, ξύλο, συλλήψεις και τρομοκρατία.

- Βλέπω, και επειδή βλέπω, λέω καλύτερα να μην πατήσεις στη δουλειά για κάποιες μέρες, να κρυφτείς. Μέχρι να περάσει η μπόρα. Αυτοί ευκαιρία ψάχνουν. Θα τα ισοπεδώσουν όλα και δεν θα κουνηθεί φύλλο.

-Δεν έχω να πάω πουθενά. Πέρασαν δέκα χρόνια από τότε. Τα πράγματα άλλαξαν, έχω οικογένεια.

Στο σχόλασμα κοίταξε το ρολόι του, σήμερα ήταν τα γενέθλια της Γετέρ και το δώρο που της είχε υποσχεθεί θα το έβρισκε μόνο στο νέο πολυκατάστημα στο κέντρο, έπρεπε να βιαστεί.

Δεν πρόλαβε να φτάσει στη στάση του τραμ όταν τον διπλάρωσαν δυο τύποι.

- Είστε ο Αϊντίν Αρντάς;

- Και σεις ποιοι είστε;

- Κάποιοι παλιοί σου φίλοι, του απάντησε ο ένας επιδεικνύοντας την αστυνομική του ταυτότητα.

- Έχετε ένταλμα σύλληψης;

Οι δυο ασφαλίτες γέλασαν ειρωνικά.

Επιτέλους η γραμματέας του διοικητή της ασφάλειας της έκανε νόημα να περάσει, η δίωρη αναμονή στον προθάλαμο την είχε φουρκίσει, δεν θα μασούσε τα λόγια της.

- Από χτες το απόγευμα ο άνδρας μου έχει εξαφανιστεί. Οι συνάδελφοί του στη δουλειά ισχυρίζονται ότι τον συνέλαβαν δυο άνδρες σας. Απαιτώ να μάθω που βρίσκεται και με ποια κατηγορία τον συλλάβατε.

- Πριν να απαιτείτε καλό θα είναι να γνωρίζετε τους νόμους. Ζούμε σε μια ευνομούμενη πολιτεία και ο νόμος αναφέρει ρητά ότι ύποπτοι τρομοκρατικών πράξεων μπορούν να κρατούνται επί εννέα μήνες χωρίς να τους απαγγελθεί κατηγορία.

- Και ο σύζυγος μου είναι ύποπτος;

- Μάλιστα, ο σύζυγος σας είναι ύποπτος. Μήπως γνωρίζετε πόσοι αθώοι άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους από τους τρομοκράτες;

- Και τώρα που βρίσκεται; Μπορώ να τον δω;

- Δυστυχώς όχι, όσο είμαστε στο στάδιο της ανάκρισης.

Η Ιρίνα έκανε μεταβολή, μα κοντοστάθηκε ακούγοντας ξανά τη φωνή του μπάτσου.

- Μια στιγμή. Μου θυμίζετε την εθνικότητά σας;

- Κατάγομαι από τη χώρα του Βορρά.

- Μάλιστα, μπορείτε να πηγαίνετε.

Τα πράγματα έπαιρναν τη χειρότερη τροπή τους, όταν την ειδοποίησαν για τη σύλληψη δεν το χε πάρει στα σοβαρά, κάποια παρεξήγηση σίγουρα, μα τώρα δεν της άρεσε καθόλου το ύφος του διοικητή, από την άλλη παρηγοριόταν πως δεν υπήρχε θέμα, τι να τον κατηγορήσουν και με τι στοιχεία, το πολύ να τον κρατούσαν και τους εννέα μήνες για εκφοβισμό, το μόνο που μπορούσε να κάνει ήταν να περιμένει.

Εννιά μήνες φεύγουν γρήγορα, ούτε κατάλαβε πως είχαν περάσει εννιά χρόνια από τότε που πάτησε το πόδι της στη χώρα της Ανατολής, η ζωή της είχε πάρει πια το δρόμο της και η πληγή του Νίκου είχε θρέψει, τώρα πια δεν φοβόταν να αγγίζει το σημάδι, μόνο του Γιούρι η ουλή δεν επουλωνόταν, έχασκε σαν γκρεμός μέσα της, τον πρώτο καιρό συγκατοίκησε σ' ένα αυθαίρετο με δυο κοπέλες από τα βόθρα της ανατολής, ο Αϊντίν με άλλους τρεις νοίκιαζε ένα δωμάρι στην ίδια συνοικία, με τον καιρό βρήκαν δουλειά και αποφάσισαν να συζήσουν, όλα ήρθαν μόνα τους, χωρίς αναλύσεις και υπολογισμούς, ποτέ δεν παντρεύτηκαν, ούτε όταν ήρθε απρόσκλητα η Γετέρ, στα πρώτα γενέθλια της μικρής την επισκέφτηκαν οι γονείς της, είχαν γεράσει πριν την ώρα τους και στη χώρα τα πράγματα πήγαιναν από το κακό στο χειρότερο, η Τάνια κυκλοφορούσε με λιμουζίνα.

Από το μικρό φεγγίτη της οροφής οι ακτίνες λοξές έλουζαν ξυρισμένα κεφάλια, τα χέρια δεμένα πίσω και στα μάτια κολλητική ταινία, οι κουκούλες δεν έφταναν για όλους και οι εντολές ήταν ρητές, να παραμείνουν όρθιοι και να μην βγάλουν κουβέντα, τα σώματά τους αγγίζονταν και οι ανάσες τους έσμιγαν, μα κανένας δεν είχε δει το πρόσωπο του άλλου, Μεμέτ Ανταρβίς, φώναξε ξαφνικά κάποιος το όνομά του κι ακολούθησαν ένα ένα τα ονόματα των συγκρατούμενων σαν σε προσκλητήριο, ο Αϊντίν μέτρησε έντεκα, αποστήθισε τουλάχιστον τα έξι, η τιμωρία τους, παράταση της ορθοστασίας και στέρηση νερού.

Τα προβλήματα πρακτικής αριθμητικής ήταν το μοναδικό μάθημα στο οποίο έπαιρνε καλούς βαθμούς στο σχολείο, στα θεωρητικά δυσκολευόταν, έβαλε το

πρώτο, το έλυσε σχετικά γρήγορα και συνέχισε με ανεβασμένο ηθικό, μετά από κάθε λύση έκανε ασκήσεις χαλάρωσης. Πατούσε στις μύτες κι έπειτα στις φτέρνες, έστρεφε τον αυχένα με κυκλικές κινήσεις, έσφιγγε και μαλάκωνε τις γροθιές του, μέχρι που του ήρθε η πρώτη ζαλάδα, ξαφνικά το κεφάλι του σαν να άδειαζε και τα πόδια του να μην τον κρατούσαν πια, μα δεν θα παραδινόταν εύκολα, αν αφεθείς μια φορά μετά σε παίρνει η κατηφόρα, πρέπει να δίνεις όλες τις μάχες ακόμα και τις πιο μικρές.

Αποφάσισε πως όσο είχε τις αισθήσεις του δεν θα έπεφτε, θα το πάλευε ως το τέλος, όταν άκουσε ψιθύρους και βήματα ούτε του πέρασε από το μυαλό πως ερχόταν γι' αυτόν, τον πήραν σχεδόν σηκωτό. Δεν ρώτησε που τον πάνε, αυτές οι ερωτήσεις θεωρούνται ηλίθιες και ένδειξη ότι ο κρατούμενος αρχίζει να σπάζει, οι δυο μπάτσοι που τον μετέφεραν διέκοπταν τη συζήτηση για το χτεσινό ποδοσφαιρικό ντέρμπι μόνο για να χαιρετήσουν κάποιον ανώτερο, σε κάποιον έδειξαν ιδιαίτερο σεβασμό χτυπώντας με δύναμη τα τακούνια τους.

- Αυτός δεν είναι που είχε φάει τότε τον δικό μας;

- Ναι, αυτό το τσογλάνι είναι.

- Νόμιζε ότι θα γλίτωνε ε; Που τον πάτε για μετάφραση ή ξενοδοχείο;

- Ξενοδοχείο.

- Ποιος στη χάρη του, πέντε αστέρων, συνέχισε ο αξιωματικός χουφτώνοντας τα γεννητικά όργανα του Αϊντίν.

Ο Αϊντίν γύρισε και έφτυσε σημαδεύοντας προς τη μεριά απ' όπου ερχόταν η φωνή, τον πέτυχε λίγο κάτω από το μάτι, η πρώτη σφαλιάρα τον αιφνιδίασε, στη δεύτερη ήταν προετοιμασμένος, στη τρίτη κατάλαβε πως το πράγμα θα τραβούσε, στόχος του αρχιμπάτσου δεν ήταν να τον κάνει να πονέσει, το κόλπο ήταν να περιμένει το χτύπημα, μα να μη ξέρει πότε θα του έρθει, όλο το παιχνίδι παιζόταν στην αναμονή, θα τον αντιμετώπιζε με το ίδιο νόμισμα, θα έφτυνε με σκοπό να τον πετύχει τη στιγμή που θα σήκωνε το χέρι του, ήταν θέμα εκτίμησης, ένα παιχνίδι ψυχολογίας, δεν έβγαλε κιχ, δεν έσκυψε το κεφάλι, μόνο ανασήκωσε το πάνω χέιλος του βγάζοντας το γνωστό ειρωνικό γελάκι.

Δεν είχε ακριβώς το σχήμα της χώρας του, στην κάτω δεξιά γωνία έκανε μια μεγάλη κοιλιά και στην αριστερή υπήρχε μια παράξενη μονοκοντυλιά, τα σύνορα, μια παχιά γραμμή χαραγμένη από την υγρασία, τέμνονταν ακριβώς στο Τριεθνές, στη χώρα του Βορρά μια σταγόνα ετοιμαζόταν να σταλάξει και στη χώρα της Δύσης αιωρούνταν ένα κομμάτι σκασμένου σοβά, αναρωτήθηκε γιατί τόση ώρα παρατηρούσε το ταβάνι, ανακάλυψε πως βρισκόταν ξαπλωμένος σε κρεβάτι με στρώμα, για μια στιγμή πίστεψε πως ήταν ελεύθερος, έκανε να σηκωθεί μα το σώμα του δεν υπάκουσε, γύρισε με δυσκολία, το κελί ήταν ευρύχωρο και φωτεινό, αισθανόταν όμορφα, μια γλύκα κυρίευε όλο του το σώμα, χάρηκε όταν συνειδητοποίησε πως δεν φορούσε κουκούλα και χειροπέδες και θυμήθηκε την τελευταία σφαλιάρα. Ήταν υγρή από το σάλιο του.

Σηκώθηκε με δυσκολία, χάραξε τη μέρα στον τοίχο κι αμέσως έπιασε τη γυμναστική, το σώμα του δεν είχε ξεμουδιάσει, μια ανεξήγητη αισιοδοξία τον πλημμύρισε μαζί με αναπάντητα ερωτήματα, που βρισκόταν, για πόσο κοιμόταν, άραγε τον είχαν μεταφέρει, σε ποια πόλη, σε ποιες φυλακές.

Είχε μετρήσει δέκα κάμπεις όταν άκουσε τα κλειδιά στην πόρτα, έκανε τον αδιάφορο, δεν γύρισε το κεφάλι του, ο αστυνομικός βλέποντάς τον στο πάτωμα τού ριξε μια κλωτσιά στα πλευρά και τον διέταξε να σταθεί όρθιος, αμέσως πέρασε τον ένα κρίκο της χειροπέδας στο δεξί καρπό του και τον άλλο στον αριστερό του Αϊντίν.

- Μέχρι να φτάσουμε στις φυλακές θα είμαστε ανδρόγυνο. Μη μου κάνεις τον δύσκολο.

- Γιατί τώρα που είμαστε, ρώτησε ο Αϊντίν με σκοπό να τον ψαρέψει. Η προφορά του δεσμώτη του έμοιαζε επαρχιώτικη.

Αντί για απάντηση εισέπραξε ένα ύφος μπάτσου πεζής περιπολίας, ο αστυνομικός ανοίγοντας την πόρτα του κελιού, έσμιξε τα φρύδια του, μα στη στιγμή τα ανασήκωσε κλωθογυρίζοντας τα μάτια, ο Αϊντίν κοίταξε το ταβάνι, ο χάρτης είχε ραγίσει και τα σύνορα έπεφταν, μ' ένα σάλτο πετάχτηκε στο κούφωμα της πόρτας τραβώντας μαζί του τον αστυνομικό, εκείνος έπιασε τη λαβή του πιστολιού μα δεν το τράβηξε, μια βουή διαπέρασε τ' αυτιά τους, το έδαφος ανεβοκατέβαινε και τα φώτα τρεμόσβηναν σαν γιορτινά λαμπιόνια ακούστηκε ένας δυνατός κρότος σαν αυτός που κάνει ένας τοίχος που καταρρέει, τότε μόνο σταμάτησαν οι δονήσεις αφήνοντας πίσω τους ένα απειλητικό σκοτάδι.

Ο Αϊντίν τινάχτηκε από τις σκόνες και σήκωσε το αριστερό του χέρι, δεν βρήκε καμιά αντίσταση, το δεξί μπράτσο του αστυνομικού ήταν άβουλο, έπιασε το σφυγμό του κι αμέσως τράβηξε το πιστόλι από τη θήκη και το φακό που κρεμόταν από τη ζώνη του. Περιστρέφοντας αργά τη φωτεινή δέσμη ανακάλυψε πως η πλάκα πέφτοντας είχε βρει αντίσταση στην ανοιχτή πόρτα του κελιού, δημιουργώντας μια μικρή σπηλιά. Έδιωξε αμέσως τη σκέψη τι θα γινόταν αν ο μπάτσος σταματούσε για κατούρημα πριν έρθει να τον παραλάβει κι έκανε μια πρόχειρη εκτίμηση της κατάστασης. Η πλάκα από οπλισμένο σκυρόδεμα ήταν αδύνατο να μετακινηθεί κι εκατοστό, ευτυχώς οι τοίχοι ήταν από τούβλο και όχι από μπετόν, λογικό, μπετόν έχουν μόνο οι φυλακές ασφαλείας κι ο μπάτσος είχε προλάβει να του πει ότι θα τον μετέφερε σήμερα σ' αυτές, άρα βρισκόταν σε κάποιο τμήμα μεταγωγών, αν ήξερε τον όροφο θα του ήταν πολύ χρήσιμο, μα ακόμα πιο χρήσιμο θα ήταν να έβρισκε το κλειδί από τις χειροπέδες.

Άρχισε να ψαχουλεύει τις τσέπες του μπάτσου, βρήκε μόνο κάποια κέρματα και το πορτοφόλι του, ετοιμάστηκε να το ανοίξει, όταν άκουσε την ξεψυχημένη φωνή του:

- Μην ψάχνεις άδικα, δεν υπάρχουν κλειδιά. Οι χειροπέδες ξεκλειδώνουν με συνδυασμό.

Ο μπάτσος είχε τραυματιστεί στο πόδι στο ύψος του μηρού και με την παραμικρή κίνηση τον έπιανε ένας πόνος αφόρητος, τα ξέρασε όλα πριν ο Αϊντίν προλάβει να τον ρωτήσει, βρίσκονταν στο αστυνομικό τμήμα μιας επαρχιακής πόλης της ανατολικής χώρας όπου υπάγονταν οι φυλακές τύπου D, τον είχαν μεταφέρει εκεί χθες το βράδυ χαπακωμένο ως επικίνδυνο τρομοκράτη και οι εντολές ήταν πρωί πρωί να τον παραδώσουν στις φυλακές, η ώρα ήταν επτά και κάτι και τα κελιά, δέκα τον αριθμό, βρίσκονταν στον έκτο όροφο, τον τελευταίο, αυτό το ξαναρώτησε για να σιγουρευτεί, απέξω διάδρομος με παράθυρα που έβλεπαν σε πρασιά, τα παντζούρια πάντα κλειστά μη και κάποιος κρατούμενος φουντάρει στο κενό, ένα από αυτά υπήρχε ακριβώς απέναντι από το κελί τους.

Τα πράγματα δεν θα μπορούσαν να είναι καλύτερα, αν έσκαβε κάτω από το δοκάρι ακριβώς απέναντι στην πόρτα, λογικά θα έπρεπε να βγει πάνω από τα χαλάσματα από τη μεριά της πρασιάς, τα μπάζα θα κατέβαιναν μόνα τους, έτσι κι αλλιώς θα έσκαβε με κλίση προς τα κάτω, για εργαλείο θα χρησιμοποιούσε το πιστόλι, μόνο πρόβλημα οι χειροπέδες.

Του έβαλε την κνήμη στο στόμα και του έδωσε διορία δέκα δευτερόλεπτα, έτσι κι αλλιώς χαμένος είσαι, του είπε, αν πεις τον συνδυασμό έχεις μια ελπίδα να φανώ

γενναιόδωρος και να σε τραβήξω μέχρι το άνοιγμα, κι αν σε ρωτήσουν τι έγινε πες τους ότι πήραμε διαζύγιο λόγω ασυμφωνίας χαρακτήρων.

Ο καιρός ήταν για βροχή μα δεν το αποφάσιζε, κάποιες χοντρές στάλες στο μέγεθος καρδιού είχαν λεκιάσει την ασφαλτο σαν προειδοποιητικές βολές, η Ιρίνα στάθηκε αναποφάσιστη στη γωνία των δύο πιο εμπορικών δρόμων της πόλης, έστριψε δεξιά και μπήκε στου Ιμπραϊμογλου, είδη προικός και συναφή, μα βγήκε σχεδόν αμέσως, το βήμα της γρήγορο και νευρικό κατευθύνθηκε στην πλατεία της αγοράς, στο δρόμο χάζεψε τις εφημερίδες που κρέμονταν στο περίπτερο, στα πρωτοσέλιδα τους τεράστιες φωτογραφίες από τον ισχυρό σεισμό στην ανατολική επαρχία, εκατοντάδες νεκροί και τραυματίες, μπήκε στο καφέ Χαμάμ και παράγγειλε τσάι σε σαμοβάρι, δείγμα πως περιμένει παρέα, το γκαρσόνι το σέρβιρε σε μπακιρένιο δίσκο και τη ρώτησε αν η κυρία επιθυμούσε ναργιλέ, απάντησε αρνητικά και κατέβασε μονορούφι το τσάι της, τα πράγματα ζόριζαν, σας ενημερώνω ότι έχει απαγορευθεί η έξοδος σας από τη χώρα και είστε υποχρεωμένη να παρουσιάξεστε στο αστυνομικό τμήμα της συνοικία σας μια φορά τη βδομάδα, ο αξιωματικός της ασφάλειας τη προηγούμενη μέρα ήταν ανένδοτος, για τον Αϊντίν καμιά πληροφορία, προσωρινός κρατούμενος, ύποπτος για τρομοκρατική δράση στη διαδικασία της ανάκρισης.

Δεν φώναξε το γκαρσόνι, άφησε το χαρτονόμισμα στο τραπέζι και πετάχτηκε από την καρέκλα της σαν να είχε ξεχάσει κάτι σημαντικό ή να είδε κάποιον γνωστό και έτρεξε να τον προλάβει, ο άνδρας με το καφέ κουστούμι την ακολούθησε χωρίς να πληρώσει, άκουσε τις διαμαρτυρίες του γκαρσονιού, τώρα ήταν σίγουρη, την παρακολουθούσαν.

Έξω η βροχή είχε δυναμώσει, η Ιρίνα δεν άνοιξε την ομπρέλα της, τούτη η δροσιά ήταν χαρά θεού, μια όαση στα χωρίς απάντηση ερωτήματα, πού τον είχαν, γιατί δεν την άφηναν να τον δει, πόσο καιρό την παρακολουθούσαν, έπιασε τη λεωφόρο που κατέληγε στη στάση του τραμ και κοίταξε το ρολόι της, ίσα που προλάβαινε να πάρει τη Γετέρ από το σχολείο, ευτυχώς είχε τη Γετέρ και τη δουλειά της, τα μαθήματα βιολιού στην ιδιωτική σχολή της άφηναν ένα αξιοπρεπή μισθό, το τραμ 15 έφτασε μισοάδειο, ανέβηκε πρώτη και προχώρησε στο βάθος του συρμού, ο άνδρας μπήκε την τελευταία στιγμή μένοντας όρθιος δίπλα στην πόρτα.

Στάση με στάση ο συρμός γέμιζε μα ο άνδρας με το καφέ κουστούμι παρά τις διαμαρτυρίες των επιβατών δεν έλεγε να το κουνήσει από τη θέση του, η Ιρίνα κρατήθηκε γερά από τη χειρολαβή και φύλαξε τα νώτα της, τα τραμ ήταν γεμάτα εφασίες, όλο και κάποιος της κολλούσε κάθε φορά, ίσως έφταιγε το ανοιχτόχρωμο του δέρματος της, τούτη τη φορά τη στρίμωξε ένας μουστακαλής που βρώμαγε σκορδίλα, μα αντί για τη χούφτα του αισθάνθηκε το στόμα του δίπλα στο αντί της, ετοιμάστηκε να τον βάλει στη θέση του μα την πρόλαβε, μη γυρίζεις το κεφάλι σου... είπε, είμαι παλιός φίλος του Αϊντίν... ο φίλος μας δραπέτευσε και φεύγει σήμερα το βράδυ για τη χώρα της Δύσης... πρέπει να βρεις τρόπο να φύγεις κι εσύ.